

Teoretyczne podstawy socjologii - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Teoretyczne podstawy socjologii
Kod przedmiotu	14.2-WP-SOCD-TPS-C_pNadGenAE63C
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Socjologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr Anna Mielczarek-Żejmo

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami socjologii i spokrewnionych nauk społecznych oraz z perspektywy ujęć interdyscyplinarnych. Rozpoznawanie specyfiki perspektywy modernizmu, postmodernizmu i konstrukttywizmu w badaniach socjologicznych. Obraz społeczno-kulturowych zjawisk ponowoczesności w wymiarze instytucjonalnym, wielokulturowym i międzykulturowym z perspektywy socjologicznej i nauk pomocniczych. Diagnozowanie przeszłych i aktualnych zjawisk społecznych i kulturowych w w/w optykach definicji teoretycznych i opisowych.

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

- Teoretyczne podstawy i cele nauk społecznych. Porównanie celów socjologii z zadaniami antropologii kulturowej, antropologii społecznej, kulturoznawstwa, filozofii społecznej, filozofii kultury. Charakterystyka profili teoretycznych i założeń badawczych: socjologii (s. wiedzy, s. kultury, mezosocjologii, s. pogranicza). Naukowe i pozanaukowe funkcje socjologii. Typy teorii socjologicznych.
- Epistemologiczne podstawy nauk społecznych i przyrodniczych: antynaturalizm, naturalizm, relatywizm poznawczy, obiektywizm poznawczy. Omówienie na wybranych przykładach koncepcji socjologicznych oraz antropologii społecznej i kulturowej. Koncepcja „współczynnika humanistycznego” i podejścia podmiotowego oraz zobiektywizowane cele badań socjologicznych
- Badania interdyscyplinarne i subdyscypliny oraz ich założenia: geografia humanistyczna, socjobiologia, socjolingwistyka, antropologia historyczna i historia społeczna, inne. Metodologiczne problemy zgodności ujęć interdyscyplinarnych.
- Podstawowe pojęcia opisowe wykorzystywane do charakterystyki przeszłych i współczesnych zjawisk i procesów społecznych oraz kulturowych takich jak: świadomość społeczna, grupa społeczna (typy), wspólnota, stowarzyszenie, nowoplemię, subkultura (ogólne typy), ruch społeczny, prąd kulturowy, funkcje społeczne (typy), konformizm, nonkonformizm, antykonformizm, światopogląd, norma, sankcja, postawa, rola społeczna, stereotyp.
- Charakterystyka rzeczywistych zjawisk, prądów myślowych oraz procesów społecznych i kulturowych oraz ich instytucji w epoce modernistycznej i ponowoczesnej w Europie poprzez umiejętne aplikowanie naukowych definicji i opisów. a) Zjawiska, prądy i tendencje światopoglądowe i ideologiczne (ideologie modernizmu i główne formy wspólnotowe, konformizm, wspólnota, stowarzyszenie, nowoplemię, kontestacja itd.), sekularyzacja, nacjonalizm, regionalizm, environmentalizm, konsumeryzm, homogenizacja, indywidualizm i światopoglądowa atomizacja społeczeństw a globalizacja, doświadczanie i performatywność i inne). b) Wybrane doniosłe wydarzenia społeczne, społeczno-polityczne i społeczno-kulturowe
- Idee i problemy integracji europejskiej. Idee wielokulturowości, nacjonalizmu i separatyzmu etnicznego. Charakterystyka wybranych instytucji i organizacji społecznych, politycznych, gospodarczych i społeczno-kulturowych.

Metody kształcenia

Ćwiczenia: aktywność studentów oparta na (1) zespołowej i indywidualnej krytycznej analizie źródłowych teoretycznych i opisowych tekstów socjologicznych i pokrewnych, (2) pracy w grupach i współzawodnictwie polegającym na rozwiązywaniu wskazanych zadań lub problemów (3) ukierunkowana dyskusja tematyczna z konkluzjami .

Praca samodzielna: czytanie tekstów źródłowych, indywidualna i w małych zespołach realizacja zadań przygotowująca do pracy podczas ćwiczeń – krótkich prezentacji i dyskusji.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna cele, zadania, podstawy teoretyczne i epistemologiczne socjologii i innych nauk społecznych oraz ujęcia interdyscyplinarne. Zna podstawowe terminy teoretyczne i opisowe socjologii klasycznej, współczesnej i nauk spokrewnionych.	• K_W02	• aktywność w trakcie zajęć • kolokwium	• Ćwiczenia
Posiada podstawową wiedzę na temat instytucji regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz zagadnień europejskiej integracji.	• K_W06	• aktywność w trakcie zajęć • kolokwium	• Ćwiczenia
Posiada podstawową wiedzę o różnicowaniu kulturowym Europy na tle idei wielokulturowości, regionalizmu, dążeń nacjonalistycznych (narodotwórczych), separatyzmu etnicznego .	• K_W13	• aktywność w trakcie zajęć • kolokwium	• Ćwiczenia
Posiada podstawową wiedzę na temat najważniejszych międzynarodowych i krajowych socjologicznych programów badawczych	• K_W19	• aktywność w trakcie zajęć • kolokwium	• Ćwiczenia
Umiejętnie rozpoznaje i interpretuje przeszłe i bieżące wydarzenia społeczne (polityczne, kulturowe, gospodarcze) przy pomocy pojęć z zakresu socjologii i nauk pokrewnych.	• K_U02	• aktywność w trakcie zajęć • kolokwium	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

FORMA ZALICZENIA ĆWICZEŃ	UWAGI
Zaliczenie na ocenę	Tak
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test Minimalny próg wymagań udzielenie poprawnych odpowiedzi na 50% pytań.
Zakres materiału obejmującego kolokwium.	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.
Aktywność podczas zajęć.	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń.	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (80%) i aktywności na zajęciach (20%).

Literatura podstawowa

- Giddens A., Socjologia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
- Golka M., Socjologia kultury, Wydawnictwo naukowe „Scholar”, Warszawa 2007.
- Douglas, Profile kultury, [w:] Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej, (red.) M. Kempny, E. Nowicka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003.
- Gellner E., Socjologia a antropologia społeczna, [w:] Pojęcie pokrewieństwa i inne szkice, Kraków 1995.
- Benton T., Craib I., Filozofia nauk społecznych. Od pozytywizmu do postmodernizmu, Dolnośląska Szkoła Wyższa TWP, Wrocław 2003.
- Baldwin E., B. Longhurst B. i in., Wstęp do kulturoznawstwa, Wydawnictwo „Zyski S-ka”, Poznań 2007.
- Machnikowski R.M., Spór o relatywizm w XX-wiecznej socjologii wiedzy naukowej, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2002.
- Barker CH., Studia kulturowe, Wydawnictwo UJ, Kraków 2003.
- Turner J.H., Struktura teorii socjologicznej. Wydanie nowe, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
- Merton K.R., Teoria socjologiczna i struktura społeczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2002.
- Aronson E., Człowiek istota społeczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
- Burszta W., Antropologia kultury, Wydawnictwo Naukowe „Zyski i S-ka”, Poznań 1998.
- Turner H., Socjologia. Koncepcje i ich zastosowanie, Wydawnictwo naukowe „Zyski i S-ka”, Poznań 1998.
- Porta D.D., M. Diani, Ruchy społeczne. Wprowadzenie, Wydawnictwo UJ, Kraków 2009.
- Lewenstein B. i in (red.), Partycypacja społeczna i aktywizacja w rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnych, Wydawnictwo WUW, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca

- Konersmann R., Filozofia kultury. Wprowadzenie, Oficyna naukowa, Warszawa 2009.
- Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury. Wydanie nowe, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
- Agamben G., Wspólnota która nadchodzi, Wydawnictwo Sic!, Warszawa 2008.
- Bauman Z., Wspólnota. W poszukiwaniu bezpieczeństwa w niepewnym świecie, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2008.
- Goździka L., Markowska D., J. Stankiewicz, Socjologia. Pojęcia, teorie, problemy, Wydawnictwo Politechniki Zielonogórskiej, Zielona Góra 2000.
- Turowski J. , Socjologia. Małe struktury społeczne, Wydawnictwo KUL, Lublin 2001.

Uwagi

